

Kázání na neděli 18. srpna 2024 (autor: br. farář Lubomír Červenka, upravil O. B.)

PRVNÍ ČTENÍ (Marek 10, 17-27): *Když se vydával na cestu, přiběhl k němu nějaký člověk a poklekl před ním a ptal se ho: "Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?" Ježíš mu řekl: "Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není dobrý, jedině Bůh. Příkázání znáš: Nezabiješ, nezcizolozíš, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i svou matku!" On mu na to řekl: "Mistře, to všechno jsem dodržoval od svého mládí." Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: "Jedno ti schází. Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!" On po těch slovech svěsil hlavu a smuten odešel, neboť měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl po svých učednících a řekl jim: "Jak těžko vejdu do Božího království ti, kdo mají bohatství!" Učedníky ta slova zarazila. Ježíš jim ještě jednou řekl: "Dítky, jak těžké je vejít do království Božího! Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království." Ještě více se zhrozili a říkali si: "Kdo tedy může být spasen?" Ježíš na ně pohleděl a řekl: "U lidí je to nemožné, ale ne u Boha; vždyť u Boha je možné všechno."*

ZÁKLAD KÁZÁNÍ (Efezským 5, 15-20): *Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří; nepromarněte tento čas, neboť nastaly dny zlé. Proto nebud'te nerozumní, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně. A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost, ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otcí ve jménu našeho Pána Ježíše Krista.*

KÁZÁNÍ: Život, bratři a sestry, to je dar nesmírné ceny. Život, na jehož počátku jsme neexistovali. Život, který je určován nejenom časem. Roky, měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty, vteřiny. Někdy si myslíme, že ty určují náš život. A svým způsobem je to pravda. Co všechno se může během té nepatrné vteřinové chvilky udát? A což teprve rok? Těch 365 dnů nám může připadat jako neskutečně dlouhá doba. Ale když se pak ohlédneme zpátky, zjišťujeme, že čas plyne rychle. Nedá se zastavit. Nijak ošidit. A plyne také čas našeho života. Lhůta nám vyměřená se neustále zmenšuje. Jenomže, milí přátelé, pozná se smysluplný život podle jeho délky? Nebo jsou snad jiná kritéria, která jsou důležitější než jeho délka?

Snad všichni si uvědomujeme, že nezáleží jen na tom, kolik času zde na zemi strávíme. Záleží také, a především na tom, čím ten čas vyplníme. Z historie známe spoustu jmen těch osob, kterým nebyl dopřán dlouhý život, a přesto se nesmazatelně zapsali do povědomí mnoha dalších generací. Ať už to byl Alexandr Veliký, který se dožil třiceti tří let, Wolfgang Amadeus Mozart, který umřel v třiceti pěti. Či samozřejmě a především Ježíš Kristus, který tady na zemi, jako člověk, podle dnešních měřítek také dlouho nepobyl. Dlouhý život není to, nač u těchto osobností vzpomínáme. Připomínáme si naopak to, čeho dosáhli, co po sobě zanechali. Připomínáme si jejich odkaz, který je stále aktuální.

Apoštol Pavel píše křesťanům do Efezu: **Dávejte si pozor na to, jak žijete.** No, to je odvahy, takto promlouvat druhým lidem do duše. Snadno se to může obrátit proti němu, či proti tomu, kdo bude jeho slova tlumočit dál, třeba v dnešní době. *Co ty nám chceš říkat? Podívej se na sebe, jak žiješ. Ty si snad o sobě myslíš, že jsi svatý? Že neděláš nic špatného? Že jsi dokonalý? A vůbec, co je ti do nás? Starej se o sebe. Vždyť je to každého jeho osobní ba přímo intimní věc, jak žije.* Tak to skutečně je. Každý z nás jsme

zodpovědní za své dny, za slova, která proneseme, anebo zůstaneme dlužni. Za činy, které vykonáme, anebo jimiž neprokážeme úctu a lásku.

Vzpomeneme si, víme, že Pavel, dříve Saul, byl horlivý Žid. Držel se Mojžíšova Zákona zuby nehty. Litera přikázání Tóry mu byla nadevše. Pronásledoval křesťany, protože to považoval za správné. Zasazoval se, aby byli trestáni a vězněni. Ale to až do určité doby, chcete-li: okamžiku. Do té chvíle, kdy se s ním setkal Pán Ježíš. Tenkrát byl nejenom zastaven na cestě do Damašku, nýbrž byl zastaven i ve svém špatném nasměrování, byl zastaven ve svém omylu. Nějaký čas to trvalo, nakonec však poznal svůj omyl. Činil pokání. Litoval toho zlého, co vykonal. Kolika lidem ublížil. A začal žít nově. S Kristem. Jeho život, jeho přístup k lidem se pro něj stal příkladem a motivací.

Pavel sám poznal, jak je důležité, soustředit se v životě na to nejdůležitější. Neubližovat druhým. Nespoléhat na pomíjivé jistoty, které pominou, ani zákony a ustanovení, jejichž dodržování člověka nečiní lepším. Proto tedy na základě své vlastní zkušenosti povzbuzuje rané efezské křesťany, a tím i nás. **Dávejte si pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří; nepromarněte tento čas, neboť nastaly dny zlé.** A dodejme k tomu, přesně v duchu těch slov: *Ono by se totiž mohlo stát, že ve svém omylu setrváte, nebudete vnímat Boží napomenutí a doporučení. A život uplyne, nebude jej možné vrátit zpátky, abyste napravili, co jste pokazili či zanedbali.* Nemoudrý člověk je v této souvislosti ten, který si neváží času, který je mu poskytnut. Bere jen na lehkou váhu. Zabývá se sám sebou. Užívá si. Na těle, na duši. Naproti tomu člověk moudrý hledá smysl svého žití. Není lhodostojný, naopak. Zodpovědně hledá, čím by mohl být užitečný a druhým prospěšný. Všichni víme, jak je to v životě složité. Kolik jen nejrůznějších povinností máme? Kolik je toho, co za nás, za mne, za tebe nikdo neudělá? Na co všechno člověk musí myslet, aby se uživil, aby zaopatřil nejbližší, aby bylo všeho dost?

Pavel dává Efezským i nám radu, jak se v tom svém životním běhu či koloběhu zorientovat. Co rozpoznat jako důležité, co jako zbytečné, co jako prospěšné. **Proto nebuďte nerozumní, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně.** Nikdo z nás nechce být označen za pošetilce, a už vůbec ne za hlupáka. Přece jen sami na sobě si alespoň tolik zakládáme, abychom u druhých vzbuzovali svým jednáním a vystupováním dobrý dojem. **A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost, ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otcí ve jménu našeho Pána Ježíše Krista.**

Jistě nejde o to, že nemáme vůbec pít víno: ani bílé, ani červené, ani růžové. S nějakým nepitím nebo s druhem vína a jeho jakostí apoštolova rada samozřejmě nemá nic společného. Jde o stav, který může nastat ve chvíli, kdy se člověk opojí nápojem, který dává svět. A to obecně. Kdy se mu tady zalíbí, kdy požitky a rozkoše těla zachutnají tak, že všechno ostatní jde stranou, je pro něj nedůležité. A stejně tak všechny starosti o pokrm, majetek, a hmotné zabezpečení se člověku stanou smyslem života, nejvyšší metou, která prý vydává svědectví o kvalitě a plnosti jeho života. Kdepak. Tak tomu není, před tím Pavel varuje. Odkazuje k hodnotám, které na první pohled nemají žádnou hodnotu. Dům, ten můžeme ocenit, když si pozveme zkušeného znalce, stejně tak auto, rovněž tak konto v bance či v cenných papírech má svou jasnou nepopiratelnou hodnotu. Dá se z toho všeho odvodit, jak jsme bohatí, co si za to či za část jmění můžeme pořídit a

dopřát. Na co stručně řečeno máme. Ale ty duchovní hodnoty? Ty se nedají zhodnotit, zpeněžit. Je to velmi nejasná investice, která se nemusí nijakým způsobem projevit. Tedy během našeho pomíjivého života zde na zemi. Přesto však Pavel píše o tom, že právě toto má smysl a hodnotu. Proto vybízí, abychom se od pomíjivých věcí a skutečností oprostili, a soustředili se na to, co přetrvá věky. **Ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista.**

Nač zde klade apoštol důraz? Na společenství, protože jeden jako druhý jsme Božími tvory povolányi k Jeho následování. A také na to, abychom Pána Boha oslavovali, abychom si připomínali Jeho činy, jeho dílo spásy. Máme za to projevovat vděčnost, abychom nezapomněli, že má-li náš život smysl, pak je toho příčinou Boží láska a Boží milost. Ne naše dobré skutky, ne naše dobré snahy. Ani ne naše milosrdenství, či charita. Nikoli naše dobré úmysly a nápady, nýbrž Boží milosrdenství, které jsme si ničím nezasloužili. To zde Pavel připomíná Efezským, to připomíná i nám. Abychom nezaložili svůj život na falešných jistotách, na špatných základech, jako onen pošetilý stavitel, který stavěl na písku. Nýbrž abychom si dali tu práci a nelitovali času ani námahy a stavěli jako ten moudrý stavitel na skále.

Když přijde příval, zkouška, nebezpečí, nemoc, či jakákoli katastrofa menší i větší, nebudeme si pak muset vyčítat, že jsme stavěli z levného materiálu, který nic nevydrží. Pak teprve oceníme, že jsme pro stavbu svého života vybrali materiál, který sice na první pohled není nijak zajímavý, přesto však je tím nejpevnějším, jaký jen existuje. Pavel ve svém životě učinil zkušenost, při níž poznal, že cesta, kterou jde, nikam nevede. Jedině ke zklamání. K sobectví. K pýše. Proto se oddal vedení a působení Ducha svatého. Jeho život rozhodně přinesl ovoce, skrze něj mnozí našli Ježíše a Bůh byl oslaven.

Onen mladík, který přišel za Ježíšem, byl zarmoucen, když uslyšel, že se má vzdát všeho, co vlastní, aby našel život věčný. Odešel zklamán, smuten. Jak to s ním pak dopadlo, nevíme. A teď je na nás, abychom na Pavlovo slovo reagovali. Nikdo nás nemůže do ničeho nutit. Ani Pavel, ani farář, ani nám nejbližší člověk. Rozhodnutí je jen a jen na nás samotných. Rozhodně se však netvařme, že jsme o výzvě adresované do Efezu nikdy neslyšeli. Ona se totiž s naléhavostí, která plyne z omezenosti našich dnů, obrací i ke každému z nás: **Dávejte si pozor na to, jak žijete.**

MODLITBA: Pane Bože, děkujeme Ti za slova, která nás mají zastavit na našich špatných cestách, které nás mohou svést do zahynutí. Děkujeme Ti, že nás nenecháváš napospas našim touhám a chtíčům, že nás neopouštíš a nezbavuješ se nás jako nepotřebného haraburdí. Díky za Tvou neustálou lásku, za Tvého Ducha, který nám neustále připomíná naše místo ve Tvém stvořitelském i spásném plánu. Díky že o nás víš a že jsi neustále s námi, že jsi vždy připraven zasáhnout, když je to potřeba. Amen.